

Jol, Berg, Haak
en Holland Sport

Goed bewaarde ADO-geheimen, deel 2

Jol, Berg, Haak en Holland Sport

Goed bewaarde ADO-geheimen, deel 2

Jan-Hermen de Bruijn

Nederlandse Sportboeken Club

INHOUD

pagina **6**

1. Hoe Martin Jol het Zuiderpark verliet en daar zeven jaar later terugkeerde

pagina **40**

4. Hoe een atoombom bijna voorkwam dat Harald Berg in het Zuiderpark insloeg als een bom

pagina **62**

4. De ADO-plakboeken van Guus Haak

pagina **144**

2. De grote rol van ADO-ers bij het ontstaan van het betaald voetbal in Nederland en hoe Holland Sport terecht kwam in de loting van het allereerste Europa Cup-toernooi

HOE MARTIN JOL HET ZUIDERPARK VERLIET EN DAAR ZEVEN JAAR LATER TERUGKEERDE

Het is 1978, het WK van Argentinië nadert en de grote vraag in Den Haag is: Past een half miljoen gulden aan West-Duitse bankbiljetten wel in één tas...? Waarover dit gaat? Over niets meer, maar zeker ook niets minder, dan een transfersom. Leest u mee.

Het leek wel de roomservice van een peperduur hotel. Een in pandjesjas geklede bankbediende reed een trolley wagentje behoedzaam de goed geïsoleerde kelderruimte binnen. Fred van Hal – FC Den Haags vicevoorzitter, secretaris en manager ineen – en ik keken er meer dan gespannen naar. Bovenop lag, verborgen onder een wit laken, een soort berg waarvan wij hoopten en veronderstelden dat het waardepapieren waren. Er was tenslotte afgesproken dat er een half miljoen DM, vijfhonderdduizend Deutsche Marken, met de transactie gemoeid zouden zijn. Maar hoe groot de omvang werkelijk was van al dat papieren geld, in stapeltjes en bijeen gehouden door banderollen, dat wisten we natuurlijk niet. Wat we ook hoopten toen we de enorme hoeveelheid inschatten, was dat al het geld zou passen in de tas die we vanuit Den Haag hadden meegenomen. Zo niet, dan hadden we een serieus probleem, want een winkel waar een eventuele tweede tas kon worden gekocht, was bepaald niet te vinden in de chique Münchense wijk waarin de privébank haar hoofdkwartier had.

Gelukkig viel het mee: 15 bundeltjes van 20.000 DM en 20 bundeltjes van 10.000 DM. Heel veel, maar ook weer niet al te veel om snel te kunnen natellen. Daarna in een taxi naar het vliegveld, zo was het plan. We wilden om zes uur bij de Nutsspaarbank in Den Haag zijn om het geld daar in de kluis van de club op te bergen. Want precies op dat moment sloot de bank voor het weekend. Geen minuut later. Het zou op het nippertje – maar dat wisten we nog niet toen we begonnen met tellen – ... NIET lukken!

Om de vraag te kunnen beantwoorden hoe het zo kon gebeuren dat Fred van Hal en ondergetekende – de redacteur van het programmablade PRO-FC en door de spelers en media bestempeld als ‘assistent manager’ – ons op de middag van vrijdag 26 mei 1978 in de kluis van een bank in München bevonden, moeten we eerst in de tijdmachine. Terug naar het relatief koude voorjaar van 1978.

‘*Oom Aad en zijn neefjes*’ was de bijnaam die de selectie van FC Den Haag aan het begin van het seizoen 1973-74 van Voetbal International had gekregen. Gedwongen door diverse financiële tegenvallers had de leiding

Het talentvolle jeugdteam van ADO op 13 januari 1973 voorafgaand aan het door John Blankenstein gefloten oefenduel tegen Sc. Lisse. Staand vanaf links: grensrechter Joop Brochard, verzorger Wim Verheydt, Kees Storm, Martin Jol, Wim Berkenkamp, Jos Smits, Boudewijn de Geer, Mick Kok, leider Jan Lobel en zittend vanaf links: Lees Swanenburg, Han van Spronsen, Peter Boshuyzen, John Dusbaba, Peter Landers, Tschou La Ling, Martin Toet en Joop Quellhorst. Op de foto ontbreekt trainer Huib Ruijgrok; hij was die dag voor zijn club aan het scouten.

van de Haagse club besloten om een aantal dure en ervaren selectie spelers naar andere clubs te laten vertrekken. Het lot van de club werd in handen gelegd van topkeeper Ton Thie, centrale verdediger Aad Mansveld (*Oom Aad*) en bijkans de gehele selectie van het onwaarschijnlijk talentvolle jeugdteam dat in 1972 kampioen van Nederland was geworden en in dat jaar én in 1973 het zeer zwaar bezette eigen internationale jeugdtoernooi had gewonnen (*de neefjes*).

Eén van die neefjes was Martin Jol, die op 20 januari 1974 als rechtsbuiten debuteerde in de met 0-1 verloren thuiswedstrijd tegen Ajax. Op die positie pakte Jol ruim een jaar later ook zijn eerste grote prijs, toen hij onverwacht tegen FC Twente in de basis stond. Jol dankte zijn basisplaats aan het feit dat Tschou La Ling disciplinair geschorst was. Dat gebeurde na een stemming onder de spelers omdat de rechtsbuiten

de avond voor de finale in Scheveningen op stap was geweest. Met uitzondering van Lings boezemvriend Jol had de ochtend van de eindstrijd van de 15de mei 1975 alleen Joop Korevaar tegen een schorsing van de dribbelkoning gestemd. De gepikeerde Ling zou dat seizoen niet meer voor FC Den Haag spelen en forceerde daarmee een transfer naar Ajax.

Lings positie zou worden overgenomen door Martin Jol, die op elke positie in het elftal kon spelen, maar door trainer Vujadin Boškov in het volgende seizoen 1975-1976 vooral als rechtsbuiten werd ingezet. Daarna zou de fysiek en technisch ijzersterke Jol op talrijke andere posities spelen. Zo wilde Arie de Vroet, de bondscoach van Jong Oranje, hem tijdens het befaamde jeugdtoernooi van Toulon vooral als voorstopper inzetten. Jol zou in dat toernooi slechts een half uur op die verdedigende plek spelen. Door een blessure van een medespeler verhuisde hij al tijdens de eerste wedstrijd naar de spits en scoorde vrijwel direct daarop met een kopbal. Jol maakte in Toulon vervolgens nog drie goals, werd op één treffer na topscorer van het toernooi en maakte in Frankrijk zoveel indruk, dat het Belgische FC Luik

Oom Aad Mansveld en zijn neefjes, met de klok mee vanaf links beneden: Boudewijn de Geer, Martin Jol, Martin Toet, Kees Storm, Barend van Hijkoop, Leen Swanenburg, Dick van der Wulp, Wim Berckenkamp, Hugo Lichtenbergh, John Dusbaba en Rob Monnee.

in de media liet weten een transferbedrag van 500.000 gulden voor hem over te hebben. Tot een officieel bod kwam het echter nooit.

Anton Malatinský, die in 1976 de opvolger was geworden van Boškov, maakte aan al het gezwerf door het elftal een einde en gaf Jol uiteindelijk een vaste plaats in de verdediging: hij werd rechtsback. Het was een beslissing waarvoor de Scheveninger 'Der Anton' nog altijd dankbaar is.

In de zomer van 1977 informeerde Piet Keizer namens Ajax voor het eerst bij Jol of deze open zou staan voor een transfer naar Amsterdam. Voor FC Den Haag was een vertrek van Jol op dat moment onbespreekbaar, ook al omdat Aad Mansveld net de overstap naar Feyenoord had gemaakt. Opvallend genoeg maakte Mansveld op 13 augustus 1977 in een kolkend Zuiderpark zijn debuut voor Feyenoord. Niet 'oom Aad' maar 'neef Martin' excelleerde die avond. Met Hans Galjé in het doel en geflankeerd door Rob Ouwehand, Martin Toet en Joop Korevaar was Jol als rechtsback niet alleen de man van de wedstrijd, maar produceerde hij in de 52ste minuut ook nog eens het winnende doelpunt: 2-1.

Dat Martin Jol in Den Haag bezig was aan het beste seizoen van zijn leven was zijn bij Ajax spelende maatje Tschou La Ling niet ontgaan. In 1977 was Ling met Ajax nog landskampioen geworden, maar in de loop van het seizoen erna werd het steeds duidelijker dat PSV, AZ'67 en FC Twente minimaal van hetzelfde niveau waren als de Amsterdammers. Van de gouden generatie die Europa in het begin van de jaren zeventig voetballes gaf, was alleen Ruud Krol overgebleven. Ajax had volgens Ling dringend versterking nodig en Martin Jol was volgens hem daarvoor de ideale kandidaat.

In de wetenschap dat Jol bij een overgang gedurende het seizoen 1977-1978 veel meer zou kosten dan de voor de zomer van 1978 vastgelegde half miljoen gulden, deed de altijd zuinige Ajax-voorzitter Jaap van Praag besluiten te wachten tot het einde van de winter alvorens hij de telefoon pakte om bij Jol naar diens salariseisen te informeren. 'Niet onoverkomelijk,' zo oordeelde men al snel in De Meer.

Ook Martin Jol zag een overgang naar Ajax helemaal zitten. Tenminste, totdat hij – via-via – vernam dat de in die tijd befaamde Hongaarse spelersmakelaar Bekeffi hem onder de aandacht van Bayern München had gebracht. Jol jaren later tegen mij: "Later heb ik vaak gedacht: *'Ik had toch maar beter naar Ajax moeten gaan.'* Zeker op momenten dat ik Peter Boeve